

Özer, Şerife (2008). *Die nominale Wortbildung im Altosmanischen. Am Beispiel der Übersetzung von Ta‘labīs Qışaş al-Anbiyā’ aus dem 14. Jahrhundert.* (Turcologica 73). Wiesbaden: Harrassowitz-Verlag. vii+132 s.

Emine Yılmaz* - Nurettin Demir**

Şa‘lebī, Arap edebiyatının en önemli *Kışaşu’l-Enbiyā* yazarlarından biridir. *Kitābu ‘arā’sü’l-mecālīs fi kışaşu’l-enbiyā’* adlı eseri değişik tarihlerde Türkçeye de çevrilmiştir. Bu çevirilerden en önemlisi 14. yüzyılda Aydınogulları döneminde yapılmış olup, Türk Dil Kurumu kütüphanesinde A142 numara ile kayıtlı olduğu için kaynaklarda TDK veya Ankara nüshası olarak geçer. Anadolu sahasındaki en eski ve en kapsamlı metinlerden biri olan bu yazma, 954 sayfalık hacmiyle dönemin dilini bütün ayrıntılarıyla incelemeye imkân sağlaması ve zengin söz varlığı nedeniyle daha önce de bazı çalışmalara konu olmuştur.

Şerife Özer, 2007’de Hamburg Üniversitesinde tamamlanmış olan doktora tezine dayanan ve bu tanıtmaya konu olan kitapta, sözü edilen yazmadan hareketle Eski Anadolu Türkçesinde ad yapımını incelemiştir. Yazmanın söz varlığının söz yapımı açısından değerlendirilmesi önemli ve sevindiricidir. Ne var ki çalışmada kimi sorunlar olduğu da gözlenmiştir.

Her şeyden önce, yazmadaki türemiş tüm adların değerlendirilmeye alınıp alınmadığı belli değildir. Ancak kimi eskicil, nadir ve/veya okuma, anlamlandırma sorunu olan *balacıq*, *binür*, *biter*, *dünlerek*, *dügünük*, *ağacınlu*, *iğnlü*, *oturğan*, *ölgen*, *oyru* gibi türemiş pek çok adın yayında yer almayı ve bundan daha da önemli olarak *bağırşak*, *bağırtlak*, *azırğu*, *kızğu*, *eren*, *keser*, *azmış*, *durduklu*, *oñat* gibi türemiş biçimlerde bulunan eklerin yayındaki ek envanteri içinde bulunmayı yazmadaki tüm ad biçimlerinin değerlendirilmediğini göstermektedir.

Özer’in çalışması, TDK nüshasını ve kendi çalışmasının içeriğini tanıttığı 10 ayrı alt başlık içeren *Giriş* bölümüyle başlar. *Eski Osmanlıcada Ad Yapımı* adlı ilk başlık altında, daha sonra tek tek ele alınacak olan eklerle ilgili genel bilgiler verilir. Bu bölümde yazmanın 951 sayfa olduğu yazılıdır (1). Ciltlenirken yazmanın sayfalarının karışmış ve yanlış numaralandırılmış olmasından kaynaklanan bu bilgi yanlış, yazmaya değinen diğer kaynaklarda da yer alır. Örneğin

* Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / ANKARA
eyilmaz@hacettepe.edu.tr

** Başkent Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / ANKARA
ndemir@baskent.edu.tr

Türk Dil Kurumu Kütüphanesi *Yazma Eserler Kataloğu* 1999: 124; M. Ökten (2000), *Sa‘lebi’nin Kısasü’l-Enbiyâ’sının XIV. Yüzyılda Türkçe Tercümesi. Metin-Sözlük*, İstanbul (yayımlanmamış doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü). Ancak bunlar metni kısaca tanıtan kaynaklardır ve metnin tamamının okunmasına dayanmadıkları için yazmadaki sayfa numaralarının kullanılmış olması anlaşılabilir bir durumdur. N. Demir, E. Yılmaz ve M. Küçük tarafından yazmanın tümünü ele alan çalışmada sayfalardaki karışıklık giderilerek yazma yeniden numaralandırılmış ve yazmanın 954 sayfa olduğu belirlenmiştir (Türk Dil Kurumunda baskıda).

Giriş’in ikinci alt başlığı altında, benzer çalışmalar olarak Eski Türkçede söz yapımını ele alan *Old Turkic Word Formation* (M. Erdal) ve Orta Kıpçakçada eylem yapımını ele alan *Deverbale Wortbildung im Mittelkiptschakisch-Türkischen* (Á. Berta) adlı eserler kısaca tanıtılmıştır.

Giriş’in *Korpus* hakkında bilgi verilen alt bölümünde, incelemeye konu olan Türk Dil Kurumu nüshası tanıtılmıştır. Özer bu bölümde, Türk Dil Kurumu nüshası üzerinde Hacettepe Üniversitesinde 4 yüksek lisans tezi hazırlandığını belirtmiş ve hazırlayanların isimleri ile inceledikleri bölümlerin sayfa numaralarını vermiştir (6). *Giriş*’te değiştirilmesi gereken bilgilerden biri de budur. Hacettepe Üniversitesinde bu metin üzerinde hazırlanmış tez sayısı 4 değil 7’dir. Özer’in söz etmediği F. Halıcı (1996: 321-369), B. Gül (1998: 400-450) ve S. Taştekin Özdede’nin (2006: 291-340) adları da buraya eklenmelidir. Bu 7 yüksek lisans tezinde yazmanın yaklaşık 350 sayfasının yazıçevrimi ve sözlüğü hazırlanmıştır.

Diğer nüshaların tanıtıldığı *Kısaşu’l-Enbiyâ’nın Başka Türk Dillerine Çevirileri* adlı alt başlıkta yer alması beklenirken *Korpus* alt başlığında tanıtılan Bursa nüshası ile ilgili bir bilginin de düzeltilmesi gerekir (7). M. Ökten’in bu nüsha üzerinde hazırlanmış olduğu doktora tezi 2001’de değil, 2000’de tamamlanmıştır.

Giriş bölümünde ayrıca, yazmanın Türkçeye çevrilmesi buyruğunu veren Aydınoglu Mehmet Bey’den ötürü Selçuklular ve Aydınogulları hakkında da kısa bilgiler verilmiştir.

Arapça orijinal metnin yazarı Şa‘lebi’nin tanıtıldığı bölümden sonra, *Kısaşu’l-Enbiyâ’nın* Eski Anadolu Türkçesi dışındaki Türk dillerine çevirilerinden söz edilen bir bölüm bulunmaktadır (10). Burada, konuyla ilgili tüm kaynaklarda aynı biçimde yer alan bir bilgi yanlış tekrarlanmaktadır. Sayfa 11’de Şa‘lebi’nin eserinin Muhammed Emîn bin Abdullah el-Ya‘kübî tarafından Tatarcaya da çevrildiği ve çevirinin 1903’te Kazan’da basıldığı bilgisi yer almaktadır. Bu bilginin ilk kaynağı Brockelmann’ın 1937: 592’de kullandığı “tatar. Üb. v. M. Amîn b. ‘Al. al-Ya‘qübî, Kasan 1903” ifadesidir (*Geschichte der arabischen*

Litteratur, Erster Supplementband, Leiden E. J. Brill). Bu bilgi daha sonra Brockelmann 1988 (“Sa‘lebî”, *İslâm Ansiklopedisi* X: 125, İstanbul), Tümer 1978 (“Bir Türkçe Kasas-ı Enbiyâ”, *AÜ, İlahiyat Fakültesi Dergisi* XXII: 397-404) vb. yayınlarda da görülür. Ancak *Kısaşu’l-Enbiyâ* adlı bu eser, iç kapak sayfasındaki bilgilere göre 1903’te Kazan’da basılmıştır ve Tatarca olmakla birlikte Şa‘lebî’nin değil Rabğuzî’nin metnidir. Ayrıca yaptığımız karşılaştırma da Tatarca nüshanın Şa‘lebî metniyle değil, diğer Rabğuzî nüshalarıyla (ör. Boeschoten vd. 1995, *Al-Rabghūzī, The Stories of the Prophets, Qışaş al-Anbiyâ’ An Eastern Turkish Version I*, Leiden: E. J. Brill) paralel olduğu da belirlenmiştir.

Başlıkta, *Kısaşu’l-Enbiyâ’nın Başka Türk Dillerine Çevirileri* denilse de, Eski Anadolu Türkçesine yapılan diğer çeviriler de bu bölümde ele alınmıştır ve bu bölümdeki bilgilerin de düzeltme ve eklemelere ihtiyacı vardır. Öncelikle Çerkezi çevirisine ait iki nüsha (Manisa ve Bağdadlı) 18. değil 17. yüzyıla aittir. Ayrıca Çerkezi’ye ait üçüncü bir nüsha daha vardır. 1865’te İstanbul’da basılmış olan bu nüsha son derece geniş ve ayrıntılıdır. Marmara Üniversitesi kütüphanesinde bulduğumuz için kendi yayınıımızda Marmara nüshası olarak adlandırdığımız bu nüsha ve diğerleri hakkında ayrıntılı bilgi E. Yılmaz ve N. Demir’in “*Şa‘lebî’nin Kitābu ‘arā’isü’l-mecālis fi kışaşu’l-enbiyâ*”nın Anadolu Sahasında Yapılmış Çevirileri” adlı çalışmada verilmiştir (*Cem Dilçin Armağanı*, baskıda). İznikî nüshası da N. Bayraktar tarafından yayına hazırlanmış ve basılmak üzere Türk Dil Kurumuna verilmiştir.

Giriş’te, *Eski Osmanlıcada Eklerin Sınıflandırılması* başlığı altında yer alan bir örnek cümlede okuma yanlışı vardır: *ölmek illā müsülmānlik üzerine* (15). Özer burada *illā* sözcüğünü çağdaş Türkçedeki “mutlaka” anlamıyla düşümmüş olmalıdır. Dönemin sözdiziminde *illā*’nın “...den başka, dışında” anlamıyla yan cümle bağlayıcısı olduğu ve bağlam dikkate alındığında cümleyi *tañrı size İslām dīnin virdi pes olmañ illā müsülmānlik üzerine* (291/6) biçiminde okumak gerektiği anlaşılır.

Giriş bölümünde son olarak yazı çevrimi çizelgesi verilmiştir. Özer örnek sözcüklerin yazı çevriminde kapalı *e* sesini göstermek için *é* işaretini kullandığı halde yazı çevrimi tablosunda bu harf yer almamaktadır. Bu nedenle yazarın hangi yazılışı kapalı *e* ile okuduğu anlaşılmıyor. Arap harfli metinde, bekleneceği üzere, kapalı *e* sesi bulunan kökler kimi kez üstün, kimi kez esre ile yazılmıştır. Özer’in sayfa 15’teki *vérdi* ve sayfa 20’deki *gélymiş* okuyuşları yazmada sırasıyla *virdi* (291/5) ve *geydi* (12/14) okunacak şekilde yazılmıştır. Özer tarihsel olarak kapalı *e* bulunduran kökleri böyle okumuşsa, ya da *üstün*, *esre* kararsızlığı gösteren köklerde bir kapalı *e* görmüşse bunu da açıklaması gerekirdi.

Ama bu durumda da sayfa 46'da "kalın" anlamını verdiği *enlü* sözcüğünü neden kapalı *e* ile okumadığı sorusu akla geliyor (947/10). Çünkü tarihi metinlerde bu sözcüğün de, kapalı *e* ile kurulmuş diğer sözcükler gibi kök hecede *e/i* kararsızlığı gösterdiği biliniyor.

Kitabın inceleme bölümü, *addan ad türetimi ve eylemden ad türetimi*'ni içerir. Bu iki ana bölümden sonra, *anlamı açık olmayan ekler, eylem çekim eklerinin yapım eki işlevinde olduğu yapılar ve köklerin açık olmadığı yapılar* olmak üzere 10 sayfalık kısa bir bölüm yer alır.

Kitap metnin tamamının yazı çevrimini içermemekle birlikte, türemiş adları örneklendirmek üzere kullanılmış cümlelerde, kimi kez doğrudan türemiş adla, kimi kez de diğer sözcüklerle ilgili okuma/anlamlandırma yanlışları belirlenmiştir. Aşağıda bir bölümünü listelediğimiz bu tür örnekleri gösterirken Özer'den aldığımız örnekler için Özer yayınının sayfa numarası, doğru olduğunu düşündüğümüz biçimler için de yazmaya bizim verdiğimiz yeni sayfa ve satır numaraları kullanılmıştır.

Addan Ad Türetimi Bölümü:

1. Özer'in addan ad yapan *+CUk* eki için verdiği örneklerden biri *carıcuğ*'tur: *çok carıcuğ pıl üzere binüp geldi* (19). Özer'in *carı* "çabuk" anlamı verdiği bu sözcük herhangi bir yerde belgelenememiştir. Yazılış ve bağlam, cümlenin *çok çeri çok pıl üzere binüp geldi* (683/14-15) biçiminde okunmasını gerektirir.

2. *dobdolu* yapısını örneklendirmek için verilen cümlede Özer'in *tenevür* okuduğu ve "kutsal ışık" olarak çevirdiği sözcük *tennür* olmalıdır. Çünkü Dāvūd öyküsünün anlatıldığı bu bölümde açıkça Dāvūd peygamberi ve başkalarını sınamak için kullanılan demir bir *tennür*'dan söz edilmektedir:

ol kişi işbu tenevüre gire dobdolu gele (29)

ol kişi işbu tennūra gire (562/8-9)

3. Yine Özer'in addan ad türeten *+CI* eki için verdiği *sefineci* "gemici" yapısı hem yazım hem de bağlam açısından *saķınıcı* "sakınan, dikkat eden" okunmalıdır:

peygāmbarlar kışşası içinde sefinecilere doğru yol ve ögüt var durur (35)

peygāmbarlar kışşası içinde saķınıcılara doğru yol ve ögüt var-durur (4/8)

4. Özer'in addan ad yapan *+IU* ekini örneklendirmek için kullandığı cümlede geçen *sen fā yerlūsūñ* "Sen hangi uzak yerde yerleşmiş durumdasın?" (43) okuyuşu sorunludur. Özer'in *fā* okuduğu sözcük yazmada *tı elif* ile değil *te elif* ile, *yerlūsūñ* okuduğu sözcüğün son sesi de *kef* değil *nun* ile yazılmış olduğu için *t*

ve *î* okuyuşları zaten yanlıştır. Ayrıca, ilk sözcüğün *te* olarak okunması da bağlam açısından mümkün görünmüyor. Yazmada hareketlerin ve noktaların kullanımındaki genel özensizlik dikkate alındığında cümlenin şöyle okunması doğru olacaktır:

sen ne yirlüsün bu ilün meligi kimdür eyitdi ben bu ildenven ve bunuñ meligi bir avratdur (648/12-13)

Yine *+IU* eki için sayfa 45'te *bélüglü* "saç örgülü" örneği verilmiştir. Bağlam açısından bu okuyuş imkansız olmasa bile, yazmada *be* altında *esre* ve *lam* üstünde *ötre* bulunduğu için Özer'in *bélüglü* okuyuşu *bilüklü* "okluğu olan, sadaklı" (bk. *Tarama Sözlüğü*) olarak değiştirilmelidir:

bilüklü yigitleridi (894/8).

+IU ekini örneklendirmek için aynı sayfada yer alan *bollığı ve ağaçlar ve (...)* maddesi buraya yanlılıkla girmiş olmalıdır. Bu örneğin ele alınan ekle ilişkisi yoktur.

+IU eki için düzeltilmesi gereken örneklerden biri de sayfa 47'de yer alan *konlu* yapısıdır: *beni İsrā'îl konuların kığırdı*. Özer'in "koyun" anlamını yüklediği *kon* biçiminin, eski *-û-*, *-î* sesini *-y-*, *-y'*ye değiştiren Eski Türkçe değişikliklerin devamı olan Eski Anadolu Türkçesinde görülmesi mümkün değildir. Yazmadaki biçim ve bağlam da zaten *kuvvatuların* okunmasını gerektirir:

beni İsrā'îlün kuvvatuların kığırdı (562/9-10)

5. Addan ad türeten *+sUz* eki için sayfa 53'te kullanılmış olan cümlede yer alan *ezgisüz* ve *buñsız* sözcüklerinin hem yazım hem de bağlam açısından bu biçimde okunmaları mümkün görünmüyor: *ezgisüz buñsız seni dilegüne érüre*. İlk örnekte zaten *kaf* bulunduğu için ön ünlülü okunamaz; ikincisinde ise *kef* değil *nun* bulunduğu için *geniz n'si* ile okunamaz. Cümlenin doğru okunuşu şöyle olmalıdır:

azıksuz binüsüz ("azıksız ve binek hayvanı olmadan") *seni dilegüne irüre* (484/9)

+sUz ekini örneklendirmek için verilen sözcüklerden biri de *şorsuz*'dur: *ne kelecı idi şorsuz* (s. 54). Özer'in "sözsüz" anlamını verdiği bu sözcük de bu anlamıyla herhangi bir yerde belgelenememiştir. Bu yapıyı önceki sözcükle birleştirerek *idişürsüz* okumak gerekir:

ne kelecı idişürsüz (540/6-7)

6. Sayfa 61'de addan ad türeten *+Ilk* eki için verilen *sürüñmişlik ve yalñuzlğıla* ibaresinde, yazmadaki biçim *sürüñmişlik* okuyuşuna izin verse de dönüşlülük/edilgenlik çatısı *geniz n'si* ile kurulmuş olamayacağı için sözcüğü

sürükmişlik okumak gerekir. Zaten *Tarama Sözlüğü*'nde de *sürükmiş* “kovulmuş, sürülmüş” verisi bulunuyor:

sürükmişlik ve *yaluñuzlıgıla* (499/5-6)

Yine aynı bölümde, *önegülik* sözcüğünün bulunduğu cümlede, Özer'in *ol ket* okuyup “uyarı” anlamı verdiği okuyuş düzeltilmelidir: ***ol ket vérdüğü bulara arturmazıdı illa önegülik ve inkâr étmek*** (69). Yazmadaki biçim çok net olmasa da bağlama uygun bir *öğüt* okuyuşuna izin verecek durumdadır: **وكتلا**. *Lam* harfinin üzeri müstensih tarafından çizilmiş olduğu için cümleyi ***öğüt virdügi bulara arturmazıdı*** (206/13) biçiminde okumak ve anlamak gerekir.

+*III* ekli adlar bölümünde yanlış anlaşılmiş sözcüklerden biri de Özer'in *taşlık* sözcüğünü örneklendirirken verdiği cümledeki *birincisine*'dir: ***oğlanlarınuñ birincisine taşlık andan kaldı*** (71). Yazmada sık sık *birincisine* de okunabilecek biçimde yazılmış olan bu ibare yazmadaki diğer kullanımlar da dikkate alınarak, bağlam gereği *bir nicesine* okunmalıdır:

oğlanlarınuñ bir nicesine taşlık andan kaldı (61/3)

Yazmada, Adem peygamberin başının neden *taz* “saçsız” olduğu açıklanmakta ve Adem'in ilk oğlunun değil, bazı oğullarının saçsız olduğundan söz edilmektedir.

Addan ad türeten ekler bölümünü bitirmeden önce, bu bölümde bulunması gerektiği halde rastlayamadığımız kimi türetim eklerinden de söz etmek gerekir. *balacak, dünlerək, ancadan, azırğu, bağırsağ, bağirtlağ, eren, kızğu* gibi addan türemiş veya bu yönde güçlü kanıtlar bulunan pek çok sözcük ve bunlardaki türetim ekleri incelemenin kapsamında yer almıyor. Yazmada, bu anlamda değerlendirilmesi gereken sözcük ve ekler şüphesiz ki bundan çok daha fazladır. Bu tanıma çerçevesinde bunlardan ancak ilk bakışta görülebilenler sıralanmıştır.

Eylemden Ad Türetimi Bölümü:

1. Sayfa 74'te, eylemden ad türeten *-(y)IcI* için verilen *kılıcu* okuyuşu sonraki sözcüğün harekesiyle karıştırılma sonucu ortaya çıkmış olmalıdır: ***tañrıya sücüd kılıcu yüzler***. Yazmadaki **كَلِجِي يُرْلَرُ** (617/9) yazılışı *kılıcı yüzler* okuyuşu için uygundur. Zaten *-(y)IcI* ekinin *-(y)IcU* yan biçimi bulunmamaktadır.

Sayfa 79'da, aynı ek için verilen *doğıyıcıvan* yapısının bulunduğu cümle, ***ben doğıyıcıvan*** değil ***biz*** (“bez”) ***doğıyıcıvan*** (66/9) olmalıdır. Yazmada da *ze* değil *nun* bulunmaktadır.

Aynı ek için, sayfa 82'de verilen *sorıcıdur* örneğinin yazım açısından böyle okunması mümkünse de bağlam açısından *süricidür* “izleyicidir, takip edicidir” okunması daha doğru görünüyor:

ol görklü işi süricidür (150/13)

Özer, sayfa 73'te *-(y)IcI* ekinin bir *-cI* varyantı da olduğundan söz etmektedir. Özer'i bu kaniya götüren, aslında müstensihinin hareke kullanımındaki özensizliktir. Yazmada, söz konusu ekin bütün yazılışları incelendiğinde, büyük çoğunlukla *-(y)IcI* okunacak biçimde harekelendiği, çok az durumda da hareketin unutulduğu ve *-cI* okunacak biçimde yazıldığı görülür. Kimi durumda da *-(y)IcI* yazıldığı halde Özer *-cI* okumuştur. Örneğin, Özer'in sayfa 79'daki *çığırıcı* okuyuşu yazmada *çığırıcı* (694/10) okunacak biçimde harekelenmiştir. Yine Özer'in *dérgeci* (s. 74), *kığırıcı* (s. 75) okuyuşları yanında yazmada büyük çoğunlukla *dirgeyici* (228/9), *kığırıcı* (38/15) biçimleri bulunur. Sayfa 75'teki *yé-ci*, *yicidür* (aynı örnek iki türlü okunmuş) okuyuşu ise çok şüphelidir: *âdem gevdesi keyyifdür dirlik hâlinde yicidür*. Yazmada *cim* noktasız yazılmıştır, *ye*'nin üstünde de *sükun* vardır. Bu yazılışa göre sözcüğü *yı(y)cı* “kokucu” (14/11) okumak da mümkündür. Bu sorunlu sözcüğün okunmasına diğer nüshalar da yardımcı olmuyor. “yiyici” anlamındaki sözcük ise yazmada bir kez geçer ve açıkça *yiyici* yazılmıştır (481/1).

2. Sayfa 87'de eylemden ad yapan *-mAkIlk* eki için *oñmamaklık* örneği verilmiştir: *beni isrâ'îlün durmaklığı ve oñmamaklığı*. Yazım açıkça *oñmaklık* okunacak biçimdedir ve bölümde İsrâ'îl oğullarının hayatta kalabilme koşulları anlatılmaktadır. Bu nedenle bölüm *beni İsrâ'îlün durmaklığı ve oñmaklığı* (549/12) biçiminde okunmalıdır.

3. Bu bölümde okuma yanlışları yanında çözümleme yanlışları da dikkati çekmektedir. Bunlardan ikisi *-UIU/-XIU* ekini örneklendirmek için kullanılan *bin-ilü* ve *berk-ilü* sözcükleridir (s. 91). *bin-ilü* sözcüğü *bin-* eyleminden *-UIU* ekiyle yapılmış sayılırken, daha sonra “binek hayvanı” anlamındaki sözcük *bin-ü* olarak çözümlenmiştir (106).

berk-ilü “sağlam” örneği ise *berk-* “sağlam olmak” eyleminden getirilmiştir. Ancak bilindiği gibi Türkçe *berk*, eylem değil ad köküdür ve bundan yapılmış olan eylem biçimi *berki-*'dir.

4. Sayfa 100'de verilen *derge-k* “toplantı” örneği *dirne-k* olmalıdır (702/11). Sözcük Eski Türkçe *tér-in-* eyleminden *-ek* ekiyle türemiştir; Özer'in verdiği *derge-* kökü yanlıştır. Sözcük metinde *dirnek* ve *dirnek* biçimlerinde kullanılmaktadır. Bu da kelimenin bir geçiş sürecinde olduğunu göstermektedir.

5. Sayfa 93'te Özer, *-gXn* eki ile *çiz-* eyleminden türemiş bir *çizgin* “kırıksık” adından söz etmektedir: *‘avratlar yaşadukça zışt ve çizgin olur*. Yazmadaki biçim (چرکین) *çirkin* (<Farsça *çirkîn*) okumayı gerektirir:

‘avratlar yaşadukça zışt ve çirkin olur (50/13).

6. Sayfa 97’de *-(X)k* eki için verilen *büyük* örneğinin bulunduğu cümlede *olursa* okuyuşu yanlışır: *kimüñ tefekkürî çok olursa yemek çok olur teni büyük olur*. Yazmada olumsuzluk eki açıkça yazılmıştır. Ayrıca burada, az düşünenlerin çok yediği anlatıldığı için *olumazsa* biçimi anlamca da daha uygundur:

kimüñ tefekkürî çok olumazsa yimek çok olur (67/6-7).

Yine aynı ek için sayfa 98’de verilen *sinüşek* örneği bir yanlış okuma sonucu ortaya çıkmıştır ve Türkçede böyle bir sözcük bulunmamaktadır: *yarında siñüşegine girdi*. Özer’in “sığınak, özel oda” anlamını verdiği bu yapı, önceki sözcükle birlikte şöyle okunmalıdır: *yarındası köşkine girdi ve kapuların bağladı* (681/9).

7. Sayfa 103’te, *-(X)ndX* eki için verilen *aķındı* sözcüğünün bulunduğu cümlede *biker* okuyuşu tipik bir *k/ñ* yanlışısıdır: *ol ħarı buları nil aķındısı içinde bir biker yerine ħulağuzladı*. Cümle *ol ħarı buları Nil aķındısı içinde bir büñar yirine ħulağuzladı* (294/12) olmalıdır.

Özer, *-(X)ndX* ekiyle birlikte ele aldığı *-(X)ldX* eki için sayfa 104’te *çizildü* örneğini vermektedir: *müsā ħalem çizildüsin ışıdurıdı*. “Musa için yazıyı aydınlattı”. Buradaki okuma yanlış, devamındaki sözcüğün de yanlış anlaşılmasıyla bağlantılıdır. Bu bölümde, Tanrının Tevratı yazdığı sırada Musa’nın kalem sesini duymasından söz edilmektedir. Bu nedenle cümle *Müsā ħalem cızıldusın işıdürıdı* (424/13) olmalıdır.

8. Sayfa 105’te *bil-* eyleminden *-X* eki ile türemiş olduğu belirtilen *bilü* “bilgi” sözcüğü bir yanlış okuma sonucu ortaya çıkmıştır: *ħabarlaşduñ ve bilü vermedüñ*. Yazmadaki biçim *ب* olduğu için, cümle *ħabarlaşduñ bile varmaduñ* (533/2) biçiminde olmalıdır.

Addan ad türeten ekler bölümünde olduğu gibi, bu bölümde de incelenmesi gereken yapılar ve listeye eklenmesi gereken eylemden ad yapım ekleri bulunmaktadır. *biter*, *binür*, *keser*, *azmış*, *yimiş*, *durduħlu*, *oñat* gibi türemiş biçimler, yazmada bu açıdan ilk anda göze çarpan ve Özer’in yayınında eksikliği fark edilen örneklerdir. Addan ad türetme eklerinde olduğu gibi, bunların da burada işaret edilenden daha fazla olduğu açıktır.

Özer’in *Anlamı Açık Olmayan Ekler* başlığı altında verdiği eklerle türettiği iki sözcük yanlış okumadan kaynaklanmaktadır. Bunlardan ilki addan ad türeten *+Az* eki için vermiş olduğu *diñez* “dingin, sakin” sözcüğüdür: *imdi dilerin kim bir gün geceye diñez şāfi ve ħayğusuz geçem* (114). Böyle bir sözcük herhangi bir yerde belgelenememiştir. Ayrıca yazım ve bağlam *degin* (دڭن) okumayı gerektirir:

*imdi dilerin kim bir gün giceye **degin** şâfi ve kayğusuz geçem* (681/8)

İkinci sözcük ise Özer'in *bil* adından *+eñ* eki ile türettiği *bileñ* "tepe" örneğidir: *gemiye bingil ve senüñile **bileñdeki** kavm ve canavarları dañı yükletgil* (115). *bileñdeki* sözcüğü bağlamın da açıkça gösterdiği gibi "beraberindeki" anlamına gelir. Buradaki *-ñ* ikinci tekil kişi iyelik ekidir (yazmada 104/5). İlgili bölümde Tanrı, tufan sırasında Nuh peygambere seslenmekte ve beraberindeki kavmi gemiye yüklemesini istemektedir.

Yine bu bölümde yer alan *+(X)l* eki için verilen cümlede iki sözcüğün birleştirilmesinden kaynaklanan bir yanlış okuma söz konusudur: *bir kıum depeçügi **gördi kim kızıl keseklüsidür*** (116). Özer'in *-sidür* eki olarak anladığı bölüm *sidür* "Arabistan kirazı" (<Arapça *sidr*) sözcüğüdür:

*bir kıum depeçügi **gördiñ mi kızıl keseklü sidür** erek ağacınlu* (125/2).

Ayrıca *gördi kim* bölümü de *gördiñ mi* okunmalıdır. Çünkü bir soru sorulmakta ve cevabı beklenmektedir.

Bu bölümde dikkati çeken bir sorun da sayfa 123'te *eñ+ñü* "hızlı" sözcüğünün kökünün *eñ* "geniş" olarak verilmesidir. Ancak "genişlik" anlamındaki sözcük Eski Türkçede her zaman *n* iledir ve bu kelimenin kökü olamaz. Ayrıca anlam olarak *eñlü* ile ilişkili görmek güçtür (621/3).

Kimi örnek cümlelerde ise dizgi yanlış olabileceğini düşündüğümüz okuma yanlışları dikkat çekmektedir:

Sayfa 32'deki *muştucı*: yazmada *muştucı* (356/7).

Sayfa 66 *deñiz*: yazmada *deñiz* (676/12).

Sayfa 70'te *yugka* değil, *yufka*: yazmada açıkça *f* görülüyor (635/1).

Sayfa 75'teki *boğazlayıcılaru*: yazmada *boğazlayıcılara* (357/11); sonda *güzel he ve üstün* vardır.

Ayrıca sayfa 28'de *müstecâbılcılarınuñ* bitişik yazılmıştır, sayfa 57'deki *eksmez, eksümez*, sayfa 58'deki *egiren* de *egiren* olmalıdır, vb.

Yazıya ve harekelendirmeye fazla değer yüklemekten kaynaklanmış görünen kimi sorunlar da vardır. Özer, açıkça müstensih yanlışları gibi görünen durumlarda bile yazıya bağlı kalıp metin onarımı yapmaya gerek duymamıştır. Örneğin:

Sayfa 89'deki *sınardudım* yapısının bu biçimiyle bir anlam taşımayacağı açıktır. Bağlam *sınarıdum* gerektiriyor: *senüñ yüregüñi ve sünüye karşı durmağlıguñı sınarıdum* (567/4).

Sayfa 98'deki *yatmasayıardı* yazılışı da *yatmayıardı* olarak onarılmalıdır (257/13).

Sayfa 105'teki *bo'az* okuyuşu *boğaz* olarak düzeltilmelidir. Yazmada *gayın*'ın noktası unutulmuştur (557/12).

Yukarıda da işaret edildiği gibi, 14. yüzyılda Anadolu'da konuşulan Türkçenin dil malzemesi bakımından çok zengin olan bu eserin bir yönüyle de olsa ayrıntılı bir çalışmada ele alınması sevindiricidir. Ne var ki Özer'in yayınında metnin sağlam kurulmayışı, inceleme konusunun sonuçlarını da etkilemiştir. Bunların bir kısmı kolayca giderilebilecek türdendir. Ayrıca bu metinde belgelenen kimi kelimelerin gözden kaçmış olması da çalışmanın önemli bir eksikliğidir. Eksiklerine rağmen Şerife Özer'in çalışması yine de ileride yapılacak incelemelerde belli bir hareket noktası olarak alınabilecek durumdadır.

bilig

Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi

©Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığı

Yayın İlkeleri

bilig, Kış/Ocak, Bahar/Nisan, Yaz/Temmuz ve Güz/Ekim olmak üzere yılda dört sayı yayımlanır. Her yılın sonunda derginin yıllık dizini hazırlanır ve Kış sayısında yayımlanır. Dergi, Yayın Kurulu tarafından belirlenen yurtiçi ve dışındaki kütüphanelere, uluslararası indeks kurumlarına ve abonelere, yayımlandığı tarihten itibaren bir ay içerisinde gönderilir.

bilig, Türk Dünyasının kültürel zenginliklerini, tarihi ve güncel gerçeklerini bilimsel ölçüler içerisinde ortaya koymakta; Türk Dünyasıyla ilgili olarak, uluslararası düzeyde yapılan bilimsel çalışmaları kamuoyuna duyurmak amacıyla yayımlanmaktadır.

bilig'de, sosyal bilimler alanında, Türk Dünyasının tarihi ve güncel problemlerini bilimsel bir bakış açısıyla ele alan, bu konuda çözüm önerileri getiren yazılara yer verilir.

bilig'e gönderilecek yazılarda; alanında bir boşluğu dolduracak özgün bir makale olması veya daha önce yayımlanmış çalışmaları değerlendiren, bu konuda yeni ve dikkate değer görüşler ortaya koyan bir inceleme olma şartı aranır. Türk Dünyasıyla ilgili eser ve şahsiyetleri tanıtan, yeni etkinlikleri duyuran yazılara da yer verilir.

Makalelerin **bilig**'de yayımlanabilmesi için, daha önce bir başka yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere kabul edilmemiş olması gerekir. Daha önce bilimsel bir toplantıda sunulmuş bildiriler, bu durum açıkça belirtilmek şartıyla kabul edilebilir.

Yazıların Değerlendirilmesi

bilig'e gönderilen yazılar, önce Yayın Kurulunca dergi ilkelerine uygunluk açısından incelenir. Uygun görülmeyenler düzeltilmesi için yazarına tekrar iade edilir. Yayın için teslim edilen makalelerin değerlendirilmesinde akademik tarafsızlık ve bilimsel kalite, en önemli ölçütlerdir. Değerlendirme için uygun bulunanlar, ilgili alanda iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar beş yıl süreyle saklanır. Hakem raporlarından biri olumlu, diğeri olumsuz olduğu takdirde, yazı, üçüncü bir hakeme gönderilebilir veya Yayın Kurulu, hakem raporlarını inceleyerek nihai kararı verebilir. Yazarlar, hakem ve yayın kurulunun eleştirisi ve önerilerini dikkate alırlar. Katılmadıkları hususlar varsa, gerekçeleriyle

birlikte itiraz etme hakkına sahiptirler. Yayına kabul edilmeyen yazılar, yazarlarına iade edilmez.

bilig'de yayımlanması kabul edilen yazıların telif hakkı *Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütavelli Heyet Başkanlığı*na devredilmiş sayılır. Yayımlanan yazılardaki görüşlerin sorumluluğu ve yazım tercihleri, yazarlarına aittir. Yazı ve fotoğraflardan, kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yazım Dili

bilig'in yazım dili Türkiye Türkçesidir. Ancak her sayıda derginin üçte bir oranını geçmeyecek şekilde İngilizce ve diğer Türk lehçeleri ile yazılmış yazılara da yer verilebilir. Türk lehçelerinde hazırlanmış yazılar, gerektiği takdirde Yayın Kurulu nun kararıyla Türkiye Türkçesine aktarıldıktan sonra yayımlanabilir.

Yazım Kuralları

Makalelerin, aşağıda belirtilen şekilde sunulmasına özen gösterilmelidir:

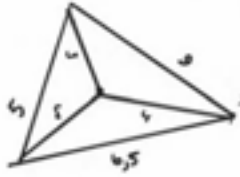
- 1. Başlık:** İçerikle uyumlu, onu en iyi ifade eden bir başlık olmalı ve **koyu** harflerle yazılmalıdır. Aday makalenin başlığı, en fazla 10-12 kelime arasında olmalıdır.
- 2. Yazar ad(lar)ı ve adres(ler)i:** Yazar(lar)ın ad(lar)ı ve soyad(lar)ı **koyu**, adresler ise normal ve *eğik karakterde* harflerle yazılmalı; yazar(lar)ın görev yaptığı kurum(lar), haberleşme ve e-posta (e-mail) adres(ler)i belirtilmelidir.
- 3. Özet:** Makalenin başında, konuyu kısa ve öz biçimde ifade eden ve en az 75, en fazla 150 kelimedenden oluşan Türkçe özet bulunmalıdır. Özet içinde, yararlanılan kaynaklara, şekil ve çizelge numaralarına değinilmemelidir. Özeti altında bir satır boşluk bırakılarak, en az 5, en çok 8 sözcükten oluşan anahtar kelimeler verilmelidir. Makalenin sonunda, yazı başlığı, özet ve anahtar kelimelerin İngilizce ve Rusçaları bulunmalıdır. Rusça özetler, gönderilmediği takdirde dergi tarafından ilave edilir.
- 4. Ana Metin:** A4 boyutunda (29.7x21 cm.) kâğıtlara, MS Word programında, *Times New Roman* veya benzeri bir yazı karakteri ile, 12 punto, 1.5 satır aralığıyla yazılmalıdır. Sayfa kenarlarında 2.5 cm. boşluk bırakılmalı ve sayfalar numaralandırılmalıdır. Yazılar 10.000 kelimeyi geçmemelidir. Metin içinde vurgulanması gereken kısımlar, **koyu değil eğik harflerle** yazılmalıdır. Metinde tırnak işareti+eğik harfler gibi çifte vurgulamalara yer verilmemelidir.
- 5. Bölüm Başlıkları:** Makalede, düzenli bir bilgi aktarımı sağlamak üzere ana, ara ve alt başlıklar kullanılabilir ve gerektiği takdirde başlıklar numaralandırılabilir. Ana başlıklar (ana bölümler, kaynaklar ve ekler) büyük harflerle; ara ve alt başlıklar, yalnız ilk harfleri büyük, koyu karakterde yazılmalı; alt başlıkların sonunda iki nokta üst üste konularak aynı satırdan devam edilmelidir.

- 6. Tablolar ve Şekiller:** Tabloların numarası ve başlığı bulunmalıdır. Tablo çiziminde dikey çizgiler kullanılmamalıdır. Yatay çizgiler ise sadece tablo içindeki alt başlıkları birbirinden ayırmak için kullanılmalıdır. Tablo numarası üste, tam sola dayalı olarak dik yazılmalı; tablo adı ise tablo numarasının altına, tam sola dayalı, her sözcüğün ilk harfi büyük olmak üzere eğik yazılmalıdır. Tablolar metin içinde bulunması gereken yerlerde olmalıdır. Şekiller siyah beyaz baskıya uygun hazırlanmalıdır. Şekil numaraları ve adları şeklin hemen altına ortalı şekilde yazılmalıdır. Şekil numarası eğik yazılmalı, nokta ile bitmeli. Hemen yanından sadece ilk harf büyük olmak üzere şekil adı dik yazılmalıdır. Aşağıda tablo ve şekil örnekleri sunulmuştur.

Tablo 1: Katılımcıların Mezun Oldukları Lise Türlerine Göre Öğretmenliğe Atanma Durumları

Atanma Durumu	Mezun Olduğu Lise Türü										Toplam	
	GL		AL		SL		AÖL		KMLÇGE		f	%
	f	%	F	%	f	%	f	%	f	%		
Atandı	143	44.1	102	53.7	143	46.6	97	49.7	14	20.9	499	46.1
Atanamadı	181	55.9	88	46.3	164	53.4	98	50.3	53	79.1	584	53.9
Toplam	324	100	190	100	307	100	195	100	67	100	1083	100

$$\chi^2 = 23.10 \quad sd = 4 \quad p < .01$$

Şekil 1. Birinci öğrenci tarafından oluşturulan şekil.

- 7. Resimler:** Yüksek çözünürlüklü, baskı kalitesinde taranmış halde makaleye ek olarak gönderilmelidir. Resim adlandırmalarında, şekil ve çizelgelerdeki kurallara uyulmalıdır.

Şekil, çizelge ve resimler toplam 10 sayfayı (yazının üçte birini) aşmamalıdır. Teknik imkâna sahip yazarlar, şekil, çizelge ve resimleri aynen basılabilecek nitelikte olmak şartı ile metin içindeki yerlerine yerleştirebilirler. Bu imkâna sahip olmayanlar, bunlar için metin içinde aynı boyutta boşluk bırakarak içine şekil, çizelge veya resim numaralarını yazabilirler.

- 8. Alıntı ve Göndermeler:** Alıntılar tırnak içinde verilmeli; beş satırdan az alıntılar satır arasında, beş satırdan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan 1.5 cm içerde, blok hâlinde ve 1 satır aralığıyla 1 punto küçük yazılmalıdır. Metin içinde göndermeler, parantez içinde aşağıdaki şekilde yazılmalıdır.

(Köprülü 1944), (Köprülü 1944: 15).

Birden fazla yazarlı yayınlarda, metin içinde sadece ilk yazarın soyadı ve 'vd.' yazılmalıdır:

(Gökay vd. 2002).

Dipnot kullanımından mümkün olduğunca kaçınılmalı; yalnız açıklamalar için başvurulmalı ve otomatik numaralandırma yoluna gidilmelidir. Dipnotlarda kaynak göstermek için, metin içi kaynak gösterme yöntemleri kullanılmalıdır.

Kaynaklar kısmında ise, birden fazla yazarlı yayınların diğer yazarları da belirtilmelidir.

Metin içinde, gönderme yapılan yazarın adı veriliyorsa kaynağın sadece yayın tarihi yazılmalıdır:

"Tanpınar (1976: 131), bu konuda"

Yayın tarihi olmayan eserlerde ve yazmalarda sadece yazarların adı; yazarı belirtilmeyen ansiklopedi vb. eserlerde ise eserin ismi yazılmalıdır.

İkinci kaynaktan yapılan alıntılarda, asıl kaynak da belirtilmelidir:

"Köprülü (1926)" (Çelik 1998'den).

Kişisel görüşmeler, metin içinde soyadı ve tarih belirtilerek gösterilmeli, ayrıca kaynaklarda da belirtilmelidir. İnternet adreslerinde ise mutlaka kaynağa ulaşma tarihi belirtilmeli ve bu adresler kaynaklar arasında da verilmelidir:

www.tdk.gov.tr/bilterim (15.12.2002)

- 9. Kaynaklar:** Metnin sonunda, yazarların soyadına göre alfabetik olarak aşağıdaki şekillerden birinde yazılmalıdır. Kaynaklar, bir yazarın birden fazla yayını olması halinde, yayımlanış tarihine göre sıralanmalı; bir yazara ait aynı yılda basılmış yayınlar ise (1980a, 1980b) şeklinde gösterilmelidir:

Karahan, Leyla ve Ülkü Gürsoy (2004). *Kavâid-ı Lisân-ı Türkî 1893*. Ankara: TDK

Köprülü, Mehmet Fuat (1961). *Azeri Edebiyatının Tekâmülü*. İstanbul: MEB Yay.

Shaw, Stanford (1982). *Osmanlı İmparatorluğu*. Çev. Mehmet Harmanacı, İstanbul: Sermet Matb.

Timurtaş, F. Kadri (1951). "Fatih Devri Şairlerinden Cemali ve Eserleri". *İÜ Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* IV (3): 189-213.

Yazların G6nderilmesi

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun olarak hazırlanmış yazılar, biri orijinal, diğer ikisi fotokopi olmak 6zere (fotokopilerde yazarı tanıtıcı hiğbir bilgi olmamak 6zere) 6ç n6sha olarak, disket veya yazılabilir diskiyle birlikte *bilig* adresine g6nderilir. Yazarlarına raporlar doğrultusunda geliştirilmek ve/veya d6zeltilmek 6zere g6nderilen yazılar, gerekli d6zenlemeler yapılarak disketi ve orijinal çıktısıyla en geç bir ay içinde tekrar dergiye ulaştırılır. Yayın Kurulu, esasa y6nelik olmayan k66k d6zeltmeler yapılabilir.

Yazıřma Adresi:

Ahmet Yesevi 6niversitesi
bilig Dergisi Edit6rl6ę6
Taşkent Cad. 10. Sok. No: 30
06430 Bahçelievler / ANKARA / T6RKİYE
Tel: (0312) 215 22 06
Faks: (0312) 215 22 09
www.yesevi.edu.tr/bilig
bilig@yesevi.edu.tr

bilig
Journal of Social Sciences of the Turkish World

©Ahmet Yesevi University Board of Trustees

Editorial Principles

bilig is published quarterly: Winter/January, Spring/April, Summer/July and Autumn/October. At the end of each year, an annual index is prepared and published in Winter issue. Each issue is forwarded to subscribers, libraries and international indexing institutions within one month after its publication.

bilig is published to bring forth the cultural riches, historical and actual realities of the Turkish World in a scholarly manner; to inform the public opinion of international level scientific studies on the Turkish world.

Articles primarily related to social sciences subjects and those dealing with past and current issues and problems, suggesting solutions are published in ***bilig***.

Articles forwarded for publication should be original, contributing to knowledge and scientific information in related fields or bringing forth new views and perspectives on previously written scholarly papers. Articles introducing works and personalities of particular importance, informing readers of new activities related to the Turkish world can also be published in ***bilig***.

In order for any article to be published in ***bilig***, it should not have been previously published or accepted to be published elsewhere. Papers presented at a conference or symposium may be accepted for publication if clearly indicated so beforehand.

Evaluation of Articles

Articles forwarded to ***bilig*** are first reviewed by the Editorial Board in terms of journal's publishing principles. Those which are found unsuitable are returned to their authors to be corrected. Academic objectivity and scientific quality are considered of paramount importance. Those considered acceptable are initially referred to two referees who are well-known for their works in relevant fields. Names of the referees are kept confidential and referee reports are safe-kept for five years.

For publication of articles, two positive reports are required. In case one referee report is negative while the other is favorable, the article may be forwarded to a third referee for further evaluation or alternatively the board, based on the contents of the reports may feel confident to make a final decision. The authors are to consider the criticism, suggestions and corrections offered by the referees and by the editorial board. If they disagree, they are entitled to counter present their views and justifications. Final

decision rests with the editorial board. Only original copies of the declined articles are returned upon request. Articles which are not accepted for publication are not returned to their authors.

The royalty rights of the accepted articles are considered transferred to Ahmet Yesevi University Board of Trustees. However the overall responsibility and writing preferences for the published articles belong to the author of the article. Quotations from articles including pictures are permitted with full reference to the article.

The Language

Turkish is the language of the journal. Articles in English or in other Turkish dialects may be published, not to exceed one third of an issue. Articles submitted in other Turkish dialects may be published after they are translated into Turkish, upon the decision of the Editorial Board as necessary.

Writing Rules

In general, following rules are to apply to writing for *bilig* articles:

1. **Title of the article:** Title should be suitable for the content and one that expresses it best, and should be in bold letters. The title should consist of 10-12 words at the most.
2. **Name(s) and address(es) of the author(s):** Names and surnames are written bold, addresses in normal italic letters; the institution the author is associated with, his/her contact and e-mail addresses should also be specified.
3. **Abstract:** At the beginning, the article should include an abstract in Turkish, briefly and laconically expressing the subject in minimum 75, in maximum 150 words. There should be no reference to used sources, figure and chart numbers. Leaving one line empty after the body of abstract, there should be key words, minimum 5 and maximum 8 words. At the end of the article there should be titles, abstracts and key words in English and Russian. In case Russian abstract is not submitted it will be included by the journal. (An English abstract should also accompany the articles in Turkish)
4. **Main Text:** Should be typed in MS Word program in Times New Roman or similar font type, 10 type size and 1,5 line on A4 format (29/7x21cm) paper. There should 2,5 cm free space on the margins and pages should be numbered. Articles should not exceed 10.000 words. Passages that need emphasizing should not be bold but in italic. Quotations should be in italic and with quotation marks; in quotations less than 5 lines between lines and those longer than 5 lines should be typed with indent of 1,5 cm in block and with 1 line space.

5. Section Headings: Main, interval and sub-headings can be used in order to obtain the well-arranged narration of information in the article and these headings may be numbered if necessary. Main headings (main sections, references and appendices) should be in capital letters; interval and sub-headings should be bold and their first letters in capital letters; at the end of the sub-headings writing should continue on the same line after a colon (:).
6. **Tables and Figures:** Tables should have numbers and captions. In tables, vertical lines should not be used. Horizontal lines should be used only to separate subtitles within the table. The table number should be written at the top, aligned to the left, and should not be in italics. The caption should be written in italics below the table number, aligned to the left, and the first letter of each word should be capitalized. Tables should be placed where they are most appropriate in the text. Figures should be prepared in accordance with black-and-white printing. The numbers and captions of the figures should be centered right below the figures. The figure numbers should be written in italics followed by a full-stop. The caption should immediately follow the number. It should not be written in italics, and the first letter of each word should be capitalized. Below are sample tables and figures.

Table 1: *Katılımcıların Mezun Oldukları Lise Türlerine Göre Öğretmenliğe Atanma Durumları*

Atanma Durumu	Mezun Olduğu Lise Türü										Toplam	
	GL		AL		SL		AÖL		KMLÇGE			
	f	%	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Atandı	143	44.1	102	53.7	143	46.6	97	49.7	14	20.9	499	46.1
Atanamadı	181	55.9	88	46.3	164	53.4	98	50.3	53	79.1	584	53.9
Toplam	324	100	190	100	307	100	195	100	67	100	1083	100

$$\chi^2 = 23.10 \quad sd = 4 \quad p < .01$$

Table 2: *Teachers' appointment rates depending on the schools graduated from*

Appointment	Type of high school finished										Total	
	GL		AL		VL		OL		KMLÇGE			
	f	%	F	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Appointed	143	44.1	102	53.7	143	46.6	97	49.7	14	20.9	499	46.1
Not appointed	181	55.9	88	46.3	164	53.4	98	50.3	53	79.1	584	53.9
Total	324	100	190	100	307	100	195	100	67	100	1083	100

$$\chi^2 = 23.10 \quad sd = 4 \quad p < .01$$

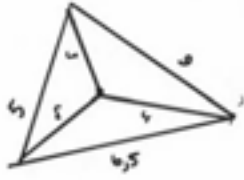

Figure 1. Figure drawn by student 1.

7. **Pictures:** Should be on highly contrasted photo papers. Furthermore, rules for figures and tables are applied to pictures as well. In special cases, color pictures may be printed.

The number of pages for figures, tables and pictures should not exceed 10 pages. (one-third of article) Authors having the necessary technical equipment and software may themselves insert the related figures, drawings and pictures into the text. Those without, shall leave the proportional size of empty spaces for pictures within the text, numbering them.

8. **Indicating sources:** Endnotes should only be used for explanation, and at the end of the text.

References within the text should be given in parentheses as follow:

(Köprülü 1944); (Köprülü 1944: 15)

When sources with several authors are referred, the name of the first author is given and for others 'et. al' is added.

(Gökay et al. 2002)

Authors should avoid using footnotes as much as possible. Footnotes should be used only for explanations and numbered automatically. In order to indicate sources in footnotes, authors should use the principles of in-text citation.

Full reference, including the names of all authors should be given in the list of references. If the name of the referred author is given within the text, then only the publication date should be written:

"Tanpınar (1976: 131) on this issue"

In the sources and manuscripts with no publication date, only the name of the author; in encyclopedias and other sources without authors, only the name of the source should be written.

In secondary sources quoted, original source should also be pointed to:

"Köprülü (1926)" (in Çelik 1998).

Personal interviews can be indicated by giving the last name(s) and the date(s); moreover they should be stated in the references.

www.tdk.gov.tr/bilterim (15.12.2002)

9. References: Should be at the end of the text in alphabetical order, in one of the ways shown below. If there are more than one source by the same author, then they will be listed according to their publication date; sources of the same author published in the same year will be shown as (1980a, 1980b):

Karahan, Leyla ve Ülkü Gürsoy (2004). *Kavâid-ı Lisân-ı Türkî 1893*. Ankara: TDK

Köprülü, Mehmet Fuat (1961). *Azeri Edebiyatının Tekâmülü*. İstanbul: MEB Yay.

Shaw, Stanford (1982). *Osmanlı İmparatorluğu*. Çev. Mehmet Harmancı, İstanbul: Sermet Matb.

Timurtaş, F. Kadri (1951). "Fatih Devri Şairlerinden Cemali ve Eserleri". *İÜ Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* IV (3): 189-213.

How to Forward Articles

The articles duly prepared in accordance with the principles set forth are to be sent in three copies; one original, two photocopied forms with a floppy disk or compact disc, to **bilig** at the address given below. The last corrected fair copies in diskettes and original figures are to reach **bilig** not later than one month. Minor editing may be done by the Editorial Board.

Ahmet Yesevi Üniversitesi

bilig Dergisi Editörlüğü

Taşkent Caddesi, 10. Sok. Nu: 30

06490 Bahçelievler - ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +9 (0312) 215 22 06

Fax: +9 (0312) 215 22 09

www.yesevi.edu.tr/bilig

bilig@yesevi.edu.tr